Süleymaniye Kütüphanesi
Kısmı Hacı Mahmud
Yeni Kayıt No 3172
Eski Kayıt No

HACI MAHMUD EFENDİ
BEŞİKTAŞ
Vakıf Kütüphanesi

T.C.
1923

اردبیلی سنان افندی

بسم الله الرحمن الرحیم

الحمد لله الذی نوره بذکره قلوب الرجال
فی کل مد والصلوة والسلام علی محمد
مجمع الخصال وعلی من بعده من الاصحاب
والاحباب اما بعد وقتا کرارباب
قشردن شراب شوقله مست وحیران
واتش عشقله اکادی بریان اولان طائفه نك
حرکت موزونه ایله ذکرنه دخل وطعنات
کثرتی اولوب اهل حال اولانلره کندو حالنده
راحت ویرمدیلرسه وشیخ عالم وفاضل
اردبیلی سنان حضرتلرینك رسالهٔ شریفه

ادلهٔ

ادلهٔ قاطعه وبراهین ساطعه ایله دوران
صوفیه نك فعل ملیح وسنت حضرت علی
وجعفر اولدوغن اثبات ایدوکی ومنکرین رجل
نمله مقداری دخل وتعرض اولان کیملر اولدوغن
بعض اخوان کوروب بو فقیردن ترکیه ترجمه
اولنماسنی رجا بیوردقلرنده عدم مقدرتله بجوابیم
داخل اولدقده تکرار ابرامنده بو فقیر دخی
حضرت شیخ سیواسینك وشیخ مرقومك
قدس الله اسرارهما همتلرینه استناد واعتماد
ایدوب ترجمه سنه شروع ایلدم وبعده شیخ
مرحوم اولا انکار ایدنلرك وکلدنلرك اقوالنی
باتوب دلائل ایله رد ومنع ایلدی زیرا دخل
سمتنده اولان متاخرین اقوال ضعیفه سی
انلرك اقوال درجه سنده ماخوذ درکه واسمالرینی
دخی ذکر ایلیوب صاحب فتاوی وصاحب بزدویه

وصاحب بزازیه وطحاوی وطرطوسی دخی بیوردی
اما صاحب فتاوی دوران صوفیه حرامدر ومستحلی
کافردر دیدوکی قول شنیع وحکم قبیحدر
زیرا دورانك مستحلی امام شافعی حضرتلرینه
حاشا وکلا مجتهدیندن برینی تکفیر لازم کلور
کتب اصولده وفروعده مسطوردر که مجتهدیندن
برینی تکفیر ایدن کیمسنه قتل ایتمك وطاشلمق
لازمدر ودخی مذهبمزده وشریعتده اهل
قبلهدن برینی تکفیر ایتمك کفردر واما صاحب
بزدویه نك دوران صوفیه فعل قبیحدر زیرا
بدعتدر دیدوکی مردوددر زیرا دوران
صوفیه حضرت حبیب الله صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرتلرینك مجلس شریفنده واقع اولدی
حکایت بر کون حضرت رسول علیه السلام اوتوردی
وصحابه اطرافنده حلقه اولوب یوزینه بقارلر ایدی

اولن

اول وقت جعفر ابن ابی طالب رضی الله عنه کلدی
حضرت رسول علیه السلام یوزینه باقوب بیوردیکه
یا جعفر اشبهت بخلقك وخلقك علی خلقی وخلقی
دیدی یعنی یا جعفر سنك خلقنی وخلقك
بنم خلقمه وخلقمه تشبیه ایدرم دیدی
جعفر بو کلام طیبك شوقندن فالقوب دوران
ایتدی اندن صکره حضرت علی کرم الله وجهه
کلوب کوردیکه قرنداشی دوران ایدر واروب
حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك
قتنده اوتوردی حضرت رسول علیه السلام
انکده یوزینه باقوب ایتدیکه یا علی انت منی بمنزلة
هرون من موسی دیدی یعنی یا علی هرون
موسی یه نصل یقین ایسه سن بکا اویله
یقینسن دیدی حضرت شاه ولایت شوقندن
ومحبتندن دوران ایلدی وحضرت رسول

علیه السلام بونلرك دورانی صفاسندن
قالقدی ایتدی سزدن بریکی شعر اوقورایدی
دیدی بدوی حضرتلری بو شعری انشا
ایتدی   حكى الدموع بما اضمرت فوادی
دل کزلدوکی عشقی کوز یاشی عیان ایتدی
فیا عجبا من صامت یتکلم   عقلی ودلی
بو غیبی کورنجه بیان ایتدی   انت بنی لك
سطوة علی السلاطین   مختارسن ای احمد
سن جمله سلاطینك   تشفع لی جزاك الله
والخیر مغنم   حق حضرتی شافع ایتدی
بالصحابة جود امنا برحمة   شفقتله رحم
سزدن مرحود رای اصحاب   وشفقته علینا
فیصفوا ورحموا   سز خلاقی جهان احسان
ایتدی   لکل من الصحابة تشوقوا هنا
لطفسز بونده شوقله ایدوب دوران   وللبدوی

المسكين

المسكين عجز ومعز موا   اما بدوی مسكين
عجز ایله فنا اندی خاك اندی یوزك ابد
جمله سنه اولوب قول ذکر ایلیوب آنلری جرای
لسان اندی حضرت رسول الله علیه السلامك
مبارك رداسی بوبندن دوشدی صحابه لر قاپشوب
التمش پاره ایدوب هر بری باشلرینه طقدیلر
نتکم صاحب بستان شرح بخاریده تصریح ایلدی
قال النبی علیه السلام   اذكروا الله ذكرا
كثيرا حتى يقول المنافقون انكم مجنون   الحدیث
یعنی ذکر حقی شول قدر ایدنکز حتی منافقلر
سزه بونلر مجنوندر دیجه مرتبه   پس ایمدی
دوران صوفیه فعل ملیح اولدی وعبادت عظیمه
اولدی   وحضرت علینك وجعفر حضرتلرینك
وجیب الهك سنتلرندن سنة حسنه اولدی
وامام صاحب بزدویه نك حرمته دوران

من تشبه قوماً فهو منهم استدلالی مردوددر
زیرا بو حدیث شریفک ورودی بر آلای
طائفه نک حقنده در که ابتدای اسلامده ناسدن
بعضیسی یا رسول الله بز زنار قوشانوب عورتمزی
ترک ایدوب رهبانجه تنها یرلرده عبادت ایتمکه وقرآن
وانجیل اوقومغه وگاه اهل انجیل ایله اوتورمغه
سوزنده یدیلر اول وقتده ینه حضرت
رسول علیه السلام بیوردیکه من تشبه قوماً
فهو منهم یعنی بر کیمسنه کندوسنی بر قومه
بکزتمک دیلسه اول دخی آنلردندر دیمکدر
بو ظاهردرکه صوفیلر کندولرینی کفاره بکزتمک
دیلمزلر بلکه جناب باری حضرتنه عبادت قصد
ایدرلر وحول عرش دورن ایدن ملکلره وطواف
کعبه دن حجاجه بکزتمک دیلرلر بو وجهله
حملک اولی اولمسی اظهر من الشمسدر انصاف

ایدبجک

ایدبجک حضرت رسول علیه السلام حمل المؤمن
علی الصلاح قول شریفی ایله عامل اولمیوب
بر بولک طائفه ظاهرفیه سوء ظن ایتمک
مصنف ولانه لایق دکلدر مع هذا بونک
بریله که سوء ظن مذهبمزده فسقدر نتکم
حضرت الله عز وجل بیورر یا ایها الذین
آمنوا اجتنبوا کثیراً من الظن ان بعض الظن
اثم پس ایمدی حضرت حق بعض ظننی
گناهدر بیورر گناه ایشلین فاسقدر مقتضای
جواب بودرکه دورن صوفیه نک حراملغنه
قرآندن وحدیثدن بر ظن وبر دلیل یوقدر
وائمه مجتهدیندن بر قول یوقدر اکر حرام اولیدی
اظهار ایدرلردی مع هذا بونی بریله که
امام شافعی حضرتلری دورن حلالدر
دیمشدر وفتاویده مذکوردر وصاحب طحاوینک

دوران صوفیه حرامدر و اول مجلسده اولنوق
حرامدر دیدوکی بو جمله ذکر اولنان ایله
مردوددر و رد اولنمشدر شبهه یوقدر
واما صاحب بزازیه نك دوران صوفیه مجلس
ذکر لعبدر فعل مشرکینه تشبیهدر دیوب
من تشبه بقوم فهو منهم ایله استدلالی
مردوددر شکم بزازیه نك بو قولنی تعقیبی
ولعبدر دیدوکی مردوددر ایکی جهتدن
اولا دوران صوفیه نك لعب اولدوغی تسلیم
اولنماز زیرا دوران صوفیه مجلس ذکردر
مجلس ذکر لعبا اولنجه لاعب اولمز لانه
کاور ذکر الله لعبدر دیلمز ذکر الله لاعب
اوله بلکه ذکر الله افضل عبادتدر دیو
حضرت حق جل وعلا ولذکر الله اکبر والله
یعلم ما تصنعون بیورمشدر پس حضرت

اللهمّ

اللهمّ ذکری زیاده کبیر اولیجق جمله دن افضل
اولور وحضرت رسول علیه السلام الله تعالیدن
حکایة بیوردیلر لولا من یشهد ان لا اله الا
الله واشهد ان محمدا عبده ورسوله لسلطت
جهنم علی الدنیا ولولا یعبدنی ما امهلت
ما یعصینی طرفة عین پس ایدی حضرت
حق عز وجل بنم وحدانیتمه شهادت
وحبیبمك رسالتنه اقرار وتصدیق
ایدر کمسنه اولمسیدی اهل دنیانك
اوزرینه جهنمی مسلط ایدردم وبکا
عبادت ایدر کمسنه اولمسیدی عصیان
ایدنلره کوز آچوب یومنجه مهلت ویرمزدم
دیمشدر بو حدیث شریفك ظاهرندن
معلومدرکه جمله مزك ییوب وکیدیکیمز
وعیشمز ذاکرین وعارفین وعابدین حرمتنه در

بسن ایمدی بر کیمسه چکیدو نلیه صفاتنه و حیاتنه
وصفاسنه سبب اولنه محل وطعن
ایتمه‌سین ایکدن کلدن بلکه کرم اغیب اولمیسندن
نا شئیدر وذکر اللهدن فضیلتنه حضرت
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بیورمشکه
ذکر الله فی الغافلین کالحی بین الاموات
قول شریف دلالت ایدر یعنی غافلر ایچنده
اللهی ذکر ایلین اولولر ایچنده صاغ کبیدر
وذکر اللهدن افضلیتنه دلالت ایدن
حدیث چوقدر وتانیکدن اصوفیه لرک
اولدیغی تقدیرجه بنه حرام اولمق تعظیم
اولنمز بلکه ابیت حلال اولان قلمندت
اولنورن اتمکم برکمشی اهلیله وانلیمه وانو ابلیه
وصفا لیله وقال وحالیله وایتدوغی حلالدن
بیضلی تکلفهمله حیث شریفلن

مضموننده

مضموننده نعمه برینه منکور ایلی اخرلیج
ایتمکدن بعض ایمدی برکیمسنه اهلیله
کندو نفسی حلال اولان شیئیدر اوبیاتی حلالدر
حلالدر اولان شیئیدر اوبیاتی حلال اولدوغی
شبهه یوقدر کم صوفیلرن اهل توحیده در
ذکر النهدن اطیعوه وذکر الله ایله حلال
اولمق دکل بلکه فرضدر واما طوسنک
دورن صوفیه رقصنه بعضلرینک احداث
ایلدیکی ردیند وکی ایکی جهتدن مردوددر
اولکی اصطلاح شرعده دورن رقص اطلاقی
صحیح دکلدر زیرا اصطلاح شرعده
رقص قطعا لهو ولعب عبارتدر اتمکدر
شاعرینک یورغونسنک اولوهیتنک
دعوا ایدوب یورغونیه عبادت اتدی وکی کبی
ظاهر مرکز صوفیلر حقنده تعبیریدر

اولوهيتك دعوا ايدوب عبادتى امر اولنوب
وجمله ماسوا من الخلق تمثل ايدرز مع هذه
بونك بيرله كه صاحب كواشى وصاحب مدارك
وصاحب تبيين واما م وسيطه وبسيطه نام
كتابنده اذكروا الله ذكرا كثيرا حتى يقول
المنافقون انكم مراؤن جوق مشغول درلر
يعنى سز حق جوق جوق ذكر ايلك حتى
منافقلر سزه بونلر مرائيلر ديه تعجب ايده
پس ايمدى بو حديث شريفده منكرينه
ودخى ايدنلره زجر عظيم وتوبيخ كبير
واردر كويا حضرت رسول عليه السلام
دخى منافقلر منزلنه تنزيل ايلدى
ومنافقلره بنزمش اولدى وثانيا دورانه
ورقص مطلق لعنتده دخى صحيحه كلدى
زيرا رقص لعنت مجلس فاحشه دن اولور

طبل

طبل ومزمار ايله [illegible] اوله اوندن مقدم
مجلسلرى تركه [illegible] صوفيلر بو فعله كلديلر
بلكه مجلس عبادت ايدرلر رقص ايله دوران
حمل ايتدكدن صوكره تسبيحه [illegible] وحقا كه
عشقله منظور اولنجه حضرت حقك وصدانيتى
ومعرفتى ومحبتى صفاسيله سموات ونجوم
وشمس وقمر وملكوت جمله دوران ايدرلر
[illegible] اعضاوى [illegible] عبرتله كونه قيل نظر
اى زاهد [illegible] دريه عشق ايله كوكلر
دوران ايدر [illegible] صوفيه رقص [illegible]
[illegible] رقص ايسه سرور وصفا زمانه
حلالدر زيرا بر كون حبشه قومى عيد
مباركده دف ومزمار ايله وطبل ايله حضرت
رسولك قپوسنه كلدى حضرت رسول عليه
الصلوة ايشيدوب حضرت عايشه يه ندا ايدوب

حضرت عائشه نعم یا رسول الله دیدی حضرت
رسول اکرم و نبی محترم صلی الله تعالی علیه وسلم
قپوپی آچوب حضرت عائشه مبارك قولتوغی
آلتندن باقدی ایکی حبشی کلوب دف ومزمار
چالوب رقص ایدرلر ایدی ناکاه حضرت
ابوبکر رضی الله عنه قپویه کلدی حضرت
ابوبکر دیدی که حضرت رسول علیه السلامك
قپوسنده بو حالی نیچون ایدرسز حضرت رسول
صلی الله تعالی علیه وسلم ایلشمه دیدی دعهم
یا ابا بکر هر قومك بر عیدی وار بزم بوکون
عیدمزدر دیدی و دخی بیوردیلر که بوده
بیلنسون که تفرج و تضییق یوقدر و بلکه بزم
دینمزده وسعت واردر دیدی ابوبکر رضی الله
عنه کلدی کیتدی قلبی خلل اولمدن سنه
سوزلری کوش ایله فاش ایدر بونکته حقه

وحرمت

وحرمتلری رقص بیوردیغی معلوم اولدیکه
رقص لغو ممنوعدر نیچه مبرهن وصفا زمانند
حلال ایلدی شیخه بوقدر کیدکر و توحید وقتی
سرور وقتنده علیهم مبارکه بر نیچه کم طبل
سیمه وقتنده وطریق تحید وعید مبارکده
و غیرهمه حلال ایلدی بزم مذهبمزده و اما سائر
وقتده جمیع مذهبده قبول زماننده حلالدر و دخی
شیخ الاسلام ابن سینا حضرتلری بیوردیلر که صاحب
ترتیب و صاحب مذهب و ذکر اولنان جمله سی
طبقه مجتهدیندر کل و مقلدین طبقه سندن
دکلدر بلکه بزم کبی برادرلر مدر نیچه کم کمال پاشا
زاده مرحومك طبقات مجتهدین نام کتابنده
بیان المشهده پس ایمدی بونلرك سوزلری
بزه دلیل اوله مز و حجتلری بزم اوزریمزه حجت
اوله مز والسلام تمت رساله شریفه

ائمة الفروع والاصول وعلماء المسموع والمعقول
كثرهم الله تعالى الى يوم القيامة والفتنة اشبو مسئلہ
بيوردلركہ بر بولك سنى طائفه اداى فرائض
وسنن ايدوب ذكر ايدنكر حقيچون ضيافت ايدوب
مسلمانلرك اوزرينه اعلاء ذكر الله واجراء كلمه
ذكر توحيد مشغول وهر دائما اليه افراط حركت
اتسه لكن اوكا كر بات توحيد كلمه لرى اولوركى
بر كمسنه انلرك كبى طائفه نك حركتنه طعن
ايلسه انلرك جمعيتن بوزمق استيه حكم
شرعى نه در بيان ايدوب مثاب اوله الجواب
بر كمسنه اول ذاكرلرك حركتنه طعن ايلسه
كافر اولور دليل من طعن على الحركة القارى
فهو كافر كذا فى البزازية هذا فى الجهاد الاصغر
فكيف فى الجهاد الاكبر قال النبى عليه السلام

الجهاد

الجهاد جهادان احدهما افضل من الاخر وهو ان تجاهد
نفسك وهواك كما فى شرح البزدوية
بر كمسنه اول ذاكرلرك حركتنه باطل ديسه
كافر اولور دليل وقد جاء فى التفسير قوله تعالى
والتفت الساق بالساق اى الشدة بالشدة
وكذلك هو الخروج من الدنيا والاقبال الى الامور
الاخرة هذا قول الائمة كالتفسير والمعانى كذا
فى القنية قال الجنيد رحمه الله تعالى الذى يرقص
ويشرق اولى عندى ممن منعه الحركة من الذكر
كذا فى مدرج السالكين جواب اخر بر كمسنه
بو ذاكرلرك اياغن بيره اوركدوكن طعن ايلسه
كافر اولور دليل قال الله تعالى يا ايها الذين
امنوا اذا ضربتم فى سبيل الله الاية وهم يجاهدون
انفسهم وهو اعلم باعلاء الذين واجراء كلمة
التوحيد يضربون ارجلهم على الارض على توحيد

قوله تعالى يا ايها الذين امنوا اذا ضربتم في سبيل
الله فالظاهر وجوب العمل بما وضع اللفظ
فلا طعن لمن عمل بظاهر النص كذا في البزدوي
قال سهل بن شبرى رحمة الله عليه
من طعن في الحركة فقد طعن في السنة
كذا في روضة العارفين قوله تعالى
الذين يذكرون الله قياما وقعودا وعلى
جنوبهم وفيه التخيير والتيسير لان التخيير
يثبت لاجل الكلف ومن اراد ان يبطل
هذا التخيير فهو كافر كذا في علم الاصول
في البزدوية وغير قوله تعالى عز وجل
من اتاني يمشي اتيته هرولة وقد امرنا
بالاتباع وترك الابتداع وهذا من العلم الذي
امرنا بظاهره وان لا نكشف عن باطنه
ونوكل الى الله تعالى فمن انكره فهو جهنمي

وهو كافر قال الجنيد البغدادي رحمة الله
تعالى من تحرك بحركة بسعادة الابد بطلت
ايامه في سياسة نفسه كذا في التفسير
للنسفي حوت ايغر يكيمسنه اول ذكر زيادة
جمعلين بوزمق استينه حكم بيثبود كم
اولد زمت كركدر دليل عن اسامة ابن
شريك رضي الله تعالى عنه قال سمعت
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم
من جاء الى امتي وهم جميع يريد ان يفرق
بينهم فاقتلوه كائنا من كان كذا
في شفاء الصدور
تمت